
Obsah

Tradice a sekularismus – nárok neomylnosti a moudrost.....	5
1. Credo.....	11
1.1 Vyznání víry V. Solovjova a V. Ivanova	12
1.2 Pedagogika víry jako tvořivá součást tradice	22
1.2.1 Boží pedagogika ve výchově a teologii.....	24
1.2.2 Komunitní dimenze v oblasti výchovy k víře a vírou	28
1.2.3 Proměna výchovy víry a ve víře.....	29
1.2.4 Zákon výchovy jako kontrast milosti, která vychovává?	31
1.2.5 Katecheze jako postupný růst víry a k víře	34
1.2.6 Růst jako personalizace víry a ve víře	37
1.3 Evropa jako nový kontext pro křesťanský zápas víry a tradice	39
1.3.1 Soudobá podoba evropského osudu a trestu.....	40
1.3.2 Zrození evropského kulturního křesťanství.....	43
1.3.3 Kultura globálního pohanství	44
1.3.4 Evropské kulturní křesťanství a budoucí globální pohanství.....	47
1.3.5 Myslet globálně, jednat lokálně.....	51
1.4 Hermeneutika kontinuity a diskontinuity tradice a nové areopágy.....	51
1.4.1 Moderní doba z pohledu Benedikta XVI.	51
1.4.2 Hermeneutika kontinuity a diskontinuity.....	58
1.4.3 Dialog náboženství a osvěcenství – prorocký úkol křesťanství?.....	64
1.4.4 Poslání křesťanství jako nový kontext kontinuity a diskontinuity.....	65

Exkurz I. – JÓZEF KULISZ SJ, <i>Ježíš Kristus v osvícenské autonomii rozumu</i>	74
1. Hledání historického Ježíše	74
1.1 <i>Od Reimara k Baurovi</i>	74
1.2 <i>Kristus ztraceného evangelia</i>	85
1.3 <i>Od Meyera k Bultmannovi</i>	93
2. Třetí cesta.....	107
2. Tradere	111
2.1 Otcové církve před kulturou své doby	111
2.1.1 <i>Víra a kultura v prvních staletích církve</i>	111
2.1.2 <i>Křesťanský vztah k polis</i>	114
2.1.3 <i>Od pohanského mýtu ke křesťanskému symbolu</i>	115
2.1.4 <i>Učení otců jako kulturní komunikace víry</i>	115
2.1.5 <i>Co lze vyvodit pro dnešek?</i>	117
2.2 Athény a Jeruzalém	119
2.2.1 <i>Jeruzalém a Athény v sekulárním horizontu</i>	119
2.2.2 <i>Víra a obrácení</i>	120
2.2.3 <i>Tvorba křesťanského stanoviska</i>	122
2.2.4 <i>Víra (πίστις) hledající porozumění (γνώσις)</i>	122
2.2.5 <i>Literární petrifikace a rozvoj tradice</i>	124
2.2.6 <i>Inkulturační</i>	125
2.2.7 <i>Pokřesťanství</i>	128
2.2.8 <i>Spojení církve a světské moci na Západě</i>	128
2.2.9 <i>Sekulární a náboženský odkaz patristiky dnešní evropské kultuře</i>	129
2.3 Apologie osamění – paradigma útěku svatého Řehoře Naziánského	131
2.3.1 <i>Kontext Apologie svatého Řehoře Naziánského</i>	133
2.3.2 <i>Osamění pastýře jako „lékaře duší“</i>	134
2.3.3 <i>Osamění těžkostmi pastoračních námah</i>	140
2.3.4 <i>Vlastní poušť pastýře</i>	145
2.3.5 <i>Osamění v poslušnosti</i>	151
2.4 <i>Regula pastoralis</i> svatého Řehoře Velikého.....	154
2.4.1 <i>Ideál pastýře</i>	160
2.4.2 <i>Život pastýře</i>	164
2.4.3 <i>Uskutečnění pastýřské služby v její komplexnosti</i>	171
2.4.4 <i>Řehoř jako svědek kontinuity a diskontinuity křesťanské tradice</i>	173
2.5 <i>Meditace Jana Zlatoústého nad kněžstvím</i>	175
2.5.1 <i>Jeho spisy obíhají po celé zemi jako šlehající blesky</i>	175

2.5.2 Historicko-kritický přístup Jana Zlatoústého versus alegorie	180
2.5.3 Antiošská christologie sv. Jana Zlatoústého	183
2.5.4 Pastýřská teologie sv. Jana Zlatoústého	185
2.6 Latinská tradice a misijní činnost Říma	199
2.6.1 Misijní poslání církve v pojetí křesťanského Východu	199
2.6.2 Misijní poslání církve v pojetí křesťanského Západu	201
2.6.3 Irské mnišství	204
2.6.4 Evangelizace Západu	207
Exkurz II. – YVES CONGAR, <i>Církevní otcové a prvotní církev</i>	210
1. Tradice u předniecejských otců	210
1.1 Slovník	210
1.2 Původ Tradice	211
1.3 Tradice a pravidlo víry	214
1.4 Písmo a Tradice	218
1.5 Předmět Tradice	224
1.6 Tradice a kánon Písma	227
2. Tradice u otců 4. a 5. století	231
3. Auctoritas	240
3.1 Litera a duch	240
3.2 Církev jako instituce a událost	242
3.2.1 Církev jako instituce	242
3.2.2 Církev jako událost	245
3.2.3 Církev jako jednota instituce a charizmatu	248
3.2.4 Církev jako jednota lásky	250
3.3 Živá tradice a zápas o ni	251
3.3.1 Živá tradice a duchovní plodnost v dějinách	255
3.3.2 Živá tradice a služba	261
3.3.3 Živá tradice a víra	264
3.3.4 Živá tradice a paměť transcendence	269
Exkurz III. – WACŁAW HRYNIEWICZ, <i>Hierarchie pravd a jednota křesťanů</i>	275
1. <i>Hierarchia veritatum</i> jako zásada ekumenické hermeneutiky	276
2. <i>Hierarchia veritatum</i> – společné dobro rozděleného křesťanství	288
4. Quaestiones disputatae	315
4.1 JOHN NEWMAN, <i>Co říká Vincenc z Lérins?</i>	315
4.2 YVES CONGAR, <i>Protestantská reformace</i>	327

4.3 MAX, PRINC SASKÝ, <i>K otázce církevní unie</i>	344
4.4 DUMITRU STĂNILAOE, <i>Přijetí tradice v dnešním světě</i>	359
4.5 VJAČESLAV IVANOV, <i>Živá tradice</i>	370
4.6 WACŁAW HRYNIEWICZ, <i>Proces recepcie pravdy v církvi</i>	378
Exkurz IV. – AIMÉ SOLIGNAC – GERVAIS DUMEIGE, <i>Tradice</i>	401
1. AIMÉ SOLIGNAC, <i>Tradice v církvi</i>	401
2. GERVAIS DUMEIGE, <i>Duchovní Tradice</i>	426
5. Ego vobis propitius ero	437
5.1 Dar, povolání, svoboda. Příspěvek k teologii řeholních slibů	437
5.2 Dědici a tvůrci – Tovaryšstvo Ježíšovo v Českých zemích od roku 1851 do roku 2005	452
5.3 Čeští jezuité v ohnisku exercičního hnutí. Poznámky k historické kulise katolické obnovy v českých zemích v letech 1850–1919	463
5.4 Cyrilometodějství a jezuité na Velehradě od roku 1890 do roku 1919	484
5.5 České martyrologium – Adolf Kajpr SJ, novinář a kazatel, mučedník svobody slova	507
5.6 Jezuité v Olomouci po roce 1989	524
Exkurz V. – BERNARD LONERGAN, <i>Dějiny</i>	533
1. Příroda a dějiny	533
2. Historická zkušenost a historická znalost	537
3. Kritický dějepis	541
6. Ex Oriente lux	551
6.1 Kontinuita a diskontinuita studia křesťanského Východu v českých zemích a na Slovensku	551
6.1.1 Pojem „křesťanský Východ“	554
6.1.2 Studium východních církví	560
6.1.3 Stručná kontextualizace studia křesťanského Východu	568
6.1.4 Východní tradice	593
6.1.5 Východní teologie	610
6.1.6 Orientale Lumen – instruktivní a normativní přístup ke studiu křesťanského Východu	622
6.1.7 Ekumenické perspektivy studia křesťanského Východu	629
6.2 Komentovaná bibliografická rešerše české a slovenské literatury ke studiu křesťanského Východu po roce 1989	635
6.2.1 Vybrané dokumenty katolické církve	638

6.2.2 Úvod do studia křesťanského Východu	653
6.2.3 Studium dějin východních církví	656
6.2.4 Východní teologie	666
6.2.5 Východní liturgie	675
6.2.6 Východní církevní právo	677
6.2.7 Spiritualita křesťanského východu	680
6.2.8 Východní hudba a ikonografie	682
6.2.9 Křesťanský Východ a moderní kultura	685
6.2.10 Pastore a misie východních církví	686
6.2.11 Ekumenický a mezináboženský dialog východních církví	689
6.2.12 Ruské náboženské myšlení a filosofie	693
6.2.13 Lingvistická studia	696
6.3 První velehradský unijní sjezd v roce 1907 a rozvoj cyrilometodějské tradice v jeho duchu – tvůrci a dědicové	697
6.3.1 Kontextuální četba vzniku cyrilometodějské tradice na Velehradě	700
6.3.2 První unijní sjezd na Velehradě v roce 1907 a kořeny jeho kontinuity ...	703
6.3.3 Cyrilometodějská tradice Velehradu jako evropsko-spirituální proroctví? ...	705
Exkurz VI. – TOMÁŠ ŠPIDLÍK, <i>Křesťanský Východ</i>	709
7. Inspiratio	727
7.1 Od exegeze biblického textu ke slovu Slova – je třeba radikálního návratu k anagogii?	727
7.1.1 Katolická tradice, kánon a autorita Písma	730
7.1.2 Tradice jako vědomí plurality vztahování se k Tradici	735
7.1.3 Tradice jako praxe	741
7.1.4 Anagogická exegeze jako pramen tradic	745
7.2 Apoštol Pavel a Evropa	750
7.3 Vzkříšený Kristus mezi námi pro spásu celého světa	761
8. Bibliografie české a slovenské literatury ke studiu křesťanského Východu....	774
8.1 Dokumenty církve	774
8.1.1 Dokumenty katolické církve	774
8.1.2 Dokumenty pravoslavných církví	775
8.1.3 Dokumenty společné	775
8.2 Úvod do studia křesťanského Východu	776
8.2.1 Časopisy pro studium křesťanského Východu	776
8.2.2 Pravoslavní autoři	778

8.2.3 Katoličtí autoři.....	779
8.2.4 Varia	780
8.3 Studium dějin východních církví	781
Manuály.....	781
8.3.1 Přednicejské období.....	782
8.3.2 Období ekumenických koncilů.....	782
8.3.3 Velké východní schisma roku 1054.....	782
8.3.4 Unijní pokusy.....	783
8.3.5 Dějiny křesťanského Východu v současnosti.....	783
8.3.6 České země.....	784
8.3.7 Slovensko	787
8.3.8 Cyrilometodějská tradice	791
8.3.9 Varia	794
8.4 Východní teologie.....	794
8.4.1 Prameny východní teologie.....	794
8.4.2 Východní teologie	795
8.4.3 Komparace východní a západní teologie	797
8.4.4 Studium Písma ve východní teologie a exegeze	798
8.4.5 Studium církevních otců (patristika).....	799
8.4.6 Studium ekumenických koncilů.....	801
8.4.7 Tradice.....	801
8.4.8 Trojice, christologie a Filioque.....	802
8.4.9 Pneumatologie.....	803
8.4.10 Eklesiologie a papežský primát.....	803
8.4.11 Teologická antropologie	804
8.4.12 Svátosti.....	804
8.4.13 Eschatologie.....	805
8.4.14 Východní morální teologie.....	805
8.4.15 Mystická teologie	806
8.4.16 Apologetika a polemická teologie.....	806
8.4.17 Mariologie	806
8.5 Východní liturgie.....	807
8.5.1 Pravoslavní autoři.....	807
8.5.2 Katoličtí autoři.....	809
8.5.3 Varia	811
8.6 Východní církevní právo	811
8.7 Spiritualita křesťanského Východu	813

8.7.1 Pravoslavní autoři	813
8.7.2 Katoličtí autoři.....	815
8.7.3 Varia	816
8.8 Hudba křesťanského Východu a ikonografie.....	817
8.9 Křesťanský Východ a moderní kultura a umění.....	818
8.10 Pastore a misie východních církví.....	820
8.11 Ekumenický a mezináboženský dialog východních církví.....	823
8.12 Ruské náboženské myšlení a filosofie	827
8.13 Lingvistická studia	828
8.14 Varia	832
Závěrem	836
Seznam zkratek	840
Prameny uveřejněných studií	844

